

P. H. Lorenzens danske tale.

Ved et løjerligt tilfælde fik jeg først i aftes fat på „Sønderjydske Aarbøger“ 1894. Her (s. 32) opfrisker Johan Ottosen det gamle udsagn af A. S. Ørsted, at P. H. Lorenzen „kun med besværlighed talte dansk.“ J. O. finder dog af gode grunde det „utroligt“, men tilføjer: „Det var ønskeligt, om en af de endnu levende Mænd, der personlig har kendt Lorenzen, vilde sige sin mening herom.“ — Der var visse hundreder, som kunde efterkomme J. O.'s ønske; men jeg kender den menneskelige dovenskab og stoler derfor ikke på, at nogen anden gør det. Så vil jeg da erklære, at jeg flere gange har talt i længere tid med P. H. Lorenzen, ligesom jeg har hørt længere udtalelser af ham, men har intet mærket til hin „besværlighed“. Han talte tværtimod let og flydende dansk, famlede ikke efter det slående udtryk for sin tanke, men havde altid det rette ord og den rette vending på rede hånd. Han talte altså, hvad jeg må kalde godt og smukt dansk, og det skulde været underligt, om hans varme frisk strømmende ord ikke slog ned selv hos dem, der helst være frie for indtrykket. — Der er netop lige så megen sandhed i den påstand, at han „kun med besværlighed talte dansk“, som der er i „schleswigholsteinernes“ frække løgn, at sønderjyderne ikke tale rent dansk, men kun en vrængning af dansk. Man vil måske sige, at A. S. Ørsted dog ikke var nogen

„schleswigholsteiner“, men det er at mærke, at han dengang og på den tid gik „schleswigholsteinerne“ ærinde og derfor var fristet til at se meget med deres øjne, høre meget med deres øren, og at dette lettedes ham derved, at P. H. Lorenzen selvfølgelig ikke fornægtede sit bygdemål, men talte det med bygdens tonefald. Stødte dette københavneren, så han knap fandt det rent dansk, så måtte den samme anke gælde bornholmeren J. N. Madvig, nørrejyden Ole Kirk og tusinder andre, hos hvem bygdemålet trådte lige så stærkt frem, som hos sønderjyden P. H. Lorenzen. Og hvor mange fik vi vel da, som talte rent dansk uden „besværlighed“.

Frederiksberg, d. 17. avgust 1894.

Frederik Barfod.
